

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 45C/39/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316202956
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Linetová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2017:1316202956.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, sudkyňou JUDr. Danielou Linetovou, v právnej veci navrhovateľky: Y. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. 5, G., zastúpená: Mgr. Peter Rea, advokát, Dvojkřížna 2, Bratislava, proti povinnému: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. 5, G., prechodne bytom H. XXX, o určenie výživného na manželku, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podaným návrhom doručeným súdu dňa 16.02.2016 domáhala sa voči povinnému, určenia výživného na manželku v sume 450,- eur, vždy do 10.teho dňa v mesiaci vopred, počnúc od 01.01.2016 a náhrady trov konania.
2. Návrh podala na tom skutkovom základe, že s Z. A. uzatvorila manželstvo dňa 04.06.1994 na Obvodnom úrade Bratislava III. Navrhovateľka je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, je odkázaná na pohyb na elektrickom invalidnom vozíku, každodennú pomoc iných osôb formou osobnej asistencie, na používanie zdravotných pomôcok, je poberateľkou invalidného dôchodku. Manžel opustil spoločnú domácnosť dňa 5.januára 2015, od októbra 2014 neposkytoval navrhovateľke potrebnú pomoc pri každodenných úkonoch v domácnosti, od odchodu povinného navrhovateľka býva v byte s osobnou asistentkou, všetky náklady spojené s vlastníctvom bytu, ktorý majú v bezpodielovom spoluvlastníctve znášala navrhovateľka sama aj z úspor, pretože povinný prestal úplne prispievať na náklady spojené s vlastníctvom bytu.
3. Mesačný príjem navrhovateľky v roku 2015 pozostával z invalidného dôchodku vo výške 351,30 eur v ktorom je započítaná aj suma 23,30 eur, čo je suma zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť a jednorazového vianočného príspevku v sume 76,62 eur, spolu príjem činil 4.292,22 eur za rok. V roku 2015 mala navrhovateľka na základe dohody o pracovnej činnosti príjem v celkovej výške 1.116,- eur a z peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Navrhovateľka je odkázaná na individuálnu prepravu autom, poberá peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s prevádzkou osobného motorového vozidla vo výške 33,09 eur mesačne, poberá peňažný príspevok na zvýšené výdavky v súvislosti s používaním zložitých pomôcok na invalidný vozík vo výške 18,39 eur mesačne, peňažné príspevky navrhovateľky súvisiace s kompenzáciou sociálnych dôsledkov jej ťažkého zdravotného postihnutia 617,76 eur za rok 2015. Navrhovateľke bol priznaný aj peňažný príspevok na osobnú asistenciu, tento príspevok je vyplatný v plnej výške osobným asistentkám podľa rozsahu odpracovaných hodín. Navrhovateľke na nájom bytu prispel manžel od januára 2015 do mája 2015 pomernou časťou v celkovej sume 657,05 eur, od mája 2015 už neprispel žiadnou sumou, napriek výzvam navrhovateľky.
4. Pravidelné mesačné výdavky navrhovateľky v roku 2015 pozostávali z výdavkov za byt na I. 5, v G. a služby s tým spojené vo výške 279,28 eur, na elektrinu vo výške 43,04 eur, za internet zavedený do

bytu 17,90 eur, pohrebné poistenie 18,10 eur. Spolu povinné mesačné výdavky predstavovali 358,32 eur a celkom za rok 2015 sumu 4.238,28 eur. Ďalšie výdavky navrhovateľky pozostávajú z poistného poistenia za zmluvné poistenie auta a osôb, ktoré používa na individuálnu prepravu v sume 141,19 eur za marec 2015, v sume 53,12 eur za marec 2015, v sume 141,19 eur za september 2015, spolu vo výške 335,50 eur za rok. Z pravidelných polročných splátok za kúpu bytu v sume 920,99 eur za jún a december 2015, spolu vo výške 1.841,98 eur za rok. Z poistného za poistenie domácnosti vo výške 49,13 eur, daň za byt 19,30 eur za rok, daň za garáž 16,50 eur za rok. Za stravu, hygienické potreby, lieky, opravy pomôcok, opravy auta, benzín, opravy v domácnosti, ošatenie a ďalšie opodstatnené výdavky v sume 5.400, eur za rok 2015. Ročné výdavky navrhovateľky za rok 2015 činili celkom 11.976,28 eur a ročný príjem navrhovateľky bol 7.252,28 eur. Navrhovateľka užíva bezbariérový byt, auto a garáž, povinný užíva chalupu spolu so svojou priateľkou, navrhovateľka nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty.

5. Na preukázanie uvedených rozhodujúcich skutkových tvrdení navrhovateľka predložila listinné dôkazy: Sobášny list, Komplexný posudok z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 12.05.2010 na mieru funkčnej poruchy Y. A., Zmluva o prevode vlastníctva bytu a zriadení predkupného práva zo dňa 25.11.2010, Výpis z listu vlastníctva č.XXXX kat. územie J. S., G., Rozhodnutie Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 04.12.2014 o invalidnom dôchodku Y. A. od XX.XX.XXXX, Potvrdenie z Centrum samostatného života n.o., G. zo dňa 05.01.2016 o vyplatení odmeny Y. A. za rok 2015, Vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním nebytového priestoru za rok 2014, Poistná zmluva o pohrebnom poistení z 31.07.2014, Rozhodnutie Hlavného mesta SR Bratislava zo dňa 07.05.2015 o vyrubení dani z nehnuteľností na rok 2015, Združené poistenie domácnosti QBE Insurance (Europe) Limited, Košice zo 17.06.2015, Predpis úhrady poisteného vozidla z Allianz Slovenská poisťovňa a.s. z 15.01.2015, Predpis úhrady poisteného postenie osôb z Allianz Slovenská poisťovňa a.s. zo 04.03.2015.

6. Povinný v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 09.06.2016 žiadal návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť. Na svoju obranu uviedol, že sa staral o manželku 20 rokov, denne 24 hodín, navrhovateľka má priznanú osobnú asistenciu v dôsledku jej telesného postihnutia 20 hodín denne, nikdy sa nestalo, že by bola sama doma, staral sa o domácnosť, varil, upratoval, pral, pomáhal navrhovateľke v práci. Problém nastal vtedy, keď navrhovateľka našťahovala svoju mamu k nim do bytu, ktorá začala mať zdravotné problémy Alzheimerovu demenciu, pričom mala dvoch súrodencov, ktorí sa nepostarali o svoju matku a samozrejme navrhovateľka sa nemohla starať o matku, čo bolo na manžela už priveľa, ktorý je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím chodiaci za pomoci podpornej ortopedickej pomôcky. Po dlhšom čase sa rozhodol a odišiel zo spoločnej domácnosti z dôvodu, že ho navrhovateľka psychicky týrala, asi dva krát si siahla na život použitím liekov, rodinní príslušníci navrhovateľky sa mu vyhrážali fyzickým nátlakom. Všetky spoločné úspory ostali navrhovateľke, okrem toho mala navrhovateľka aj podielové fondy v banke. Navrhovateľka po odchode zo spoločnej domácnosti upodozrievala manžela, že jej z bytu ukradol finančné prostriedky, nemá však prístup do bytu, kontaktovala ho aj polícia. Po odchode zo spoločnej domácnosti manžela, navrhovateľka využíva služby osobných asistentiek, býva s ňou aj rodinný príslušník, má k dispozícii celý zariadený štvorizbový byt, garáž, auto.

7. Pravidelné ročné výdavky povinného pozostávajú z poplatkov za zemný plyn 964,- eur, za vodné a stočné 60,- eur, za elektrickú energiu 206,76 eur, z výdavkov za internet 120,- eur, za pohrebné poistenie 256,80 eur, poistenia majetku 77,- eur, za miestne dane za dom a pozemok 14,56 eur, za komunálny odpad 13,25 eur. Ostatné výdavky na stravu, lieky, hygienické potreby, naftu, ošatenie, drobné opravy v rodinnom dome za rok predstavujú 4.200,- eur. Ročné výdavky povinného za rok činia 5.912,37 eur. Ročný príjem povinného pozostáva z invalidného dôchodku 422,50 eur mesačne, čo predstavuje 5.070,- eur ročne, ktorý mu nepostačuje na krytie výdavkov, pomáhajú mu deti vďaka ktorým je schopný prežiť.

8. Na preukázanie uvedených rozhodujúcich skutkových tvrdení povinný predložil listinné dôkazy: Rozhodnutie Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 03.12.2015 o invalidnom dôchodku, Rozhodnutie Obce H. zo dňa 13.04.2015 o vyrubení miestneho poplatku za komunálne odpady, Rozhodnutie Obce H. zo dňa 13.04.2015 o vyrubení dane z nehnuteľností, Predpis úhrady poistného Allianz Slovenská poisťovňa a.s. za „Môj domov“ zo 04.06.2015, Pohrebné poistenie z Poisťovne Slovenskej sporiteľne, a.s. Vienna Insurance Group z 31.07.2014, faktúra č.2015066 zo dňa 06.10.2015 od dodávateľa ARPA - finance, s.r.o. Liptovský Mikuláš za internetové služby, vyúčtovacia faktúra za elektrinu od ZSE zo dňa 08.10.2015, Príloha k zmluve č.5/17502 o dodávke vody z verejného vodovodu a odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou uzavretá medzi Záposlovenskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. J. a Z. A., faktúra za opakovanú dodávku zemného plynu č.XXXXXXXXXX zo dňa 01.05.2016.

9. Súd v zmysle § 167 ods. 3 CSP doručil vyjadrenie povinného navrhovateľke, ktorá využila svoje právo reagovať replikou v podaní zo dňa 25.10.2016 uviedla, že Z. A. má príjem z invalidného dôchodku

422,50 eur mesačne, ročný príjem povinného je 5.070,- eur. Mesačné výdavky za vodné a stočné 5,- eur, elektrickú energiu 17,23 eur, poistenie osoby za pohrebné 21,40 eur, internet 10,- eur, spolu mesačne 53,63 eur a ročne 643,56 eur. Ostatné ročné výdavky povinného za dodávku plynu 964,- eur, poistenie domu 77,- eur, daň za dom a pozemok 14,56 eur, poplatok za komunálny odpad 13,25 eur, spolu ročné výdavky 1.712,37 eur. Ďalšie opodstatnené výdavky na stravu, lieky, hygienu, naftu, ošatenie, opravy v dome 4.200,- eur. Všetky výdavky predstavujú 5.912,37 eur.

10. Povinný uviedol príjem len z dôchodku, neuviedol, že je konateľom spoločnosti Forto SK s.r.o., a v akej výške mal príjem z tejto činnosti, náklady na naftu údržbu a poistenie auta hradí firma, žije v spoločnej chalupe s priateľkou M. O. a jej dvomi maloletými deťmi.

11. Navrhovateľka Y. A. má príjem z invalidného dôchodku 329,70 eur, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť 23,30 eur, príspevky za zvýšené výdavky 51,48 eur, spolu 404,48 eur, ročný príjem navrhovateľky je 4.853,76 eur. Mesačné výdavky za poplatky za služby za byt 277,85 eur, elektrickú energiu 38,- eur, poistenie osoby za pohrebné 18,10 eur, internet 17,90 eur, spolu mesačne 351,85 eur a ročne 4.222,20 eur. Ostatné ročné výdavky navrhovateľky za povinné zmluvné poistenie za 14 ročné auto Fiat Doblo 282,38 eur, daň za byt 19,30 eur, daň za garáž 16,50 eur, za garáž do fondu opráv 70,80 eur, spolu ročné výdavky 4.611,18 eur. Ďalšie opodstatnené výdavky na stravu, lieky, hygienu, opravy a údržbu auta, pomôcok, spotrebičov, drobné opravy v byte 3.600,- eur. Všetky výdavky predstavujú 8.211,18 eur.

12. Vo výdavkoch nie je zarátaná suma 1.841,98 eur za splátky kúpy bytu až do roku 2020. V roku 2015 žalobkyňa uhradila splátky za kúpy bytu v sume 920,99 eur v júni 2015 a sumu 920,99 eur v decembri, spolu 1.841,98 eur. V roku 2016 túto sumu uhradza po dohode s navrhovateľkou povinný a v roku 2017 uhradza splátky za kúpy bytu navrhovateľka.

13. Poprela tvrdenie povinného, že sa musel starať o navrhovateľku 24 hodín denne, peňažný príspevok na osobnú asistenciu má navrhovateľka priznanú v rozsahu 17 hod denne už od roku 2002. Od septembra 2014 odmietal poskytovať navrhovateľke akúkoľvek pomoc, napriek tomu, že do januára 2015 žili ešte v spoločnej domácnosti, správal sa arogantne a povedal, že jej pomoc už neposkytne. Od októbra 2014 navrhovateľka má dve asistentky na smeny, jedna asistentka bola z Košíc, ktorá bývala u navrhovateľky, aby mohla byť k dispozícii, keďže jej povinný odmietal pomáhať ktoré zabezpečovali chod domácnosti. Matka navrhovateľky vážne ochorela na jar 2014, nemohla byť sama, zabúdala jesť, bola chodiaca, sebestačná a preto si navrhovateľka zobrala matku do Bratislavy, aby bola pod lekárske dozorom.

14. Do februára 2016 nemala navrhovateľka vymenené zámky v byte v Bratislave, povinný mohol prísť kedykoľvek do bytu, vymenila ich až na pokyn polície, pretože došlo v byte k odcudzeniu jej finančných prostriedkov, podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela. Povinný vymenil zámky na spoločnej chalupe ešte na jar roku 2015, odmontoval navrhovateľke zdvíhacie zariadenia, tým jej znemožnil vstup do domu ako aj užívanie záhrady, nemohla si zobrať ani ovocie zo záhrady. Povinný v septembri 2014 povedal navrhovateľke, že má priateľku, navrhovateľke sa zrútil svet, želala si umrieť, siahala si na život, povinný nechával navrhovateľku samu a dňa 05.01.2015 sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti.

15. Vzhľadom na výdavky, ktoré sú vyššie než príjem nemá navrhovateľka na stravu dostatok finančných prostriedkov, ako ani na ostatné veci bežnej spotreby napr. hygienu, lieky, ošatenie, opravy, preto žiadala o priznanie výživného, pretože povinný má oveľa menšie výdavky.

16. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľky, povinného, oboznámil sa s listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi, sobášnym listom, Komplexným posudkom z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislava zo dňa 12.05.2010, Zmluvou o prevode vlastníctva bytu a zriadení predkupného práva zo dňa 24.11.2010, výpisom z listu vlastníctva č.XXXX okres Bratislava III, k.ú. Nové Mesto, Rozhodnutím Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 04.12.2017 o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľke v sume 328,- eur, Potvrdením Centrum Samostatného života, n.o. Bratislava zo dňa 05.01.2016 o vyplatení odmeny Y. A. za rok 2015 vo výške 1.116,- eur, Rozhodnutím Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 03.12.2015 o priznaní invalidného dôchodku povinnému v sume 422,50 eur, potvrdením spoločnosti FORTO SK, s.r.o. Bratislava zo dňa 11.11.2016 o tom, že Z. A. nepoberá žiadne príjmy zo závislej činnosti, ani príjmy ako konateľ uvedenej spoločnosti, dokladmi o platení nákladov spojených s užívaním bytu, rodinného domu, za miestne poplatky, za poistenie vozidla, za pohrebné poistenie, za nákup potravín a bežných výdavkov, výpismi z účtu Tatra banka a.s. za rok 2015, potvrdením SLSP a.s. o výbere finančných prostriedkov zo dňa 18.02.2015 vo výške 2.356,82 eur, Daňovým priznaním spoločnosti FORTO SK, s.r.o. Bratislava za rok 2015, žiadosťou o vyplatenie podielových listov ERSTE Asset Management z 15.06.2015, výpisom z účtu SLSP a.s. zo dňa 16.06.2015 o vyplatení sumy 4.985,65 eur navrhovateľke, Osvedčením o dedičstve sp. zn. 9D 44/2015 zo dňa 08.06.2015 po poručiťelke M. X. zomrelej dňa 08.02.2015 a zistil nasledovný skutočný stav veci.

17. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že v roku 2015 poberala invalidný dôchodok vo výške 329,70 eur, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť 23,30 eur, príspevky na zvýšené výdavky pre bezvládnosť 51,48 eur, vianočný jednorazový príspevok 76,62 eur. Od povinného mala príjem za mesiac január, február, marec, apríl 2015 celkom 536,- eur. Na základe dohody o pracovnej činnosti mala za rok 2015 príjem 1.116,- eur, z dedičského konania po matke 1.359,90 eur a za vyplatenie podielových listov 4.985,65 eur. Povinný vybral finančné prostriedky zo spoločnej vkladnej knižky vo výške 2.356,82 eur a prostredníctvom bankomatovej karty zo SLSP a.s. 500,- eur. Sumu vo výške 4.000,- eur, ktorú mala vyplatenú za podielové listy jej neznámy páchatel' odcudzil z bytu, podala trestné oznámenie na políciu.

18. V roku 2015 mala navrhovateľka odôvodnené potreby celkom 12.066,- eur, pozostávajúce z výdavkov na stravovanie 1.828,- eur, na lieky 1.006,- eur, za benzín 502,- eur, na ošatenie, drobné opravy v byte, hygienické potreby v sume 2.065,- eur. Vo februári 2015 zaplatila 835,- eur za počítač s tlačiarňou, zaplatila dve splátky za byt celkom 1.841,- eur, pričom na základe vzájomnej dohody povinný má v roku 2016 zaplatiť taktiež dve splátky za byt 1.841,- eur. Z invalidného dôchodku navrhovateľka platí poplatky za byt, internet, elektriку, pomáhajú jej rodinní príslušníci tým, že jej dajú potraviny napr. zo zabíjačky, zeleninu a navrhovateľka si kupuje len najvyhnutejšie potraviny. Od tety Z. H. si požičala 1.000,- eur na výdavky.

19. V súčasnej dobe na tunajšom súde je podaný návrh na rozvod manželstva, vec nie je rozhodnutá. Povinný odišiel zo spoločnej domácnosti, o navrhovateľku sa starajú dve asistentky, ktorým odmenu poskytuje ÚSPV a R Bratislava za počet odpracovaných hodín. Navrhovateľka býva v trojizbovom bezbariérovom byte sama, platí výdavky spojené s bývaním.

20. Z výsluchu povinného súd zistil, že v roku 2015 poberal invalidný dôchodok 422,50 eur. Z vkladnej knižky v SLSP a.s. vybral sumu 2.300,- eur, uzatvoril poisťnú zmluvu na pohrebne, kde vložil 1.795,- eur a zostalo mu 561,- eur. V spoločnosti Forto Sk s.r.o., Bratislava je konateľom, nebol však zamestnaný v spoločnosti a podľa daňového priznania za rok 2015 spoločnosť vykázala stratu 5.806,69 eur. V mesiaci septembri 2014 odišiel zo spoločnej domácnosti a od tejto doby neobnovil manželské spolužitie s navrhovateľkou. V roku 2015 prispel navrhovateľke v januári 2015 sumou 170,- eur, v mesiaci februári 2015 sumou 122,- eur, v mesiaci marci sumou 122,- eur a v apríli sumou 122,- eur.

21. Výdavky povinného pozostávajú z platieb za zemný plyn 241,- eur za tri mesiace, vodné a stočné 5,- eur, elektriку 17,23 eur, za internet 10,- eur. Ďalej platí ročné výdavky za poistenie majetku 77,- eur za rodinný dom v H., daň za dom a pozemok 14,56 eur, za komunálny odpad 13,25 eur. Mesačne má výdavky na stravovanie 240,- eur, hygienické potreby 30,- eur, lieky 20,- eur, naftu 40,- eur, ošatenie 20,- eur teda celkom 350,- eur. V roku 2015 zaplatila navrhovateľka dve splátky za byt každú vo výške 920,99 eur a po dohode s navrhovateľkou v roku 2016 zaplatí taktiež povinný dve splátky za byt každú vo výške 920,99 eur. Povinný má dve plnoleté deti, ktoré nepochádzajú z manželstva s navrhovateľkou, finančne mu pomáhajú deti napr. kúpili mu práčku, potraviny. V roku 2015 si musel zobrať úver v Tatra banke a.s. vo výške 2.000,- eur, ktorý splatil v roku 2016, zobral si pôžičku v Poštovej banke, a.s. vo výške 5.000,- eur, ktorou splatil úver 2.000,- eur v Tatra banke a.s., a zostalo mu 3.000,- eur, úver spláca mesačne vo výške 122,- eur, ktorý má splatiť v roku 2021.

22. Povinný ďalej vo výpovedi uviedol, že navrhovateľka sa v roku 2014 otráвила, bola v nemocnici, v byte našiel rozlúčkový list na pracovnom stole na ktorom bola obálka s peniazmi s poznámkou "tieto peniaze dajte môjmu bratovi", obálka nebola zalepená v ktorej bola suma 2.000,- eur, peniaze povinný nezobral, boli to však spoločné finančné prostriedky, ktoré navrhovateľka rozdávala a takýmto spôsobom sa snažila vydierať manžela, aby sa vrátil. V januári 2017 sa povinný dozvedel na OO PZ Bratislava, že navrhovateľka podala trestné oznámenie, že jej mal zobrať 5.000,- eur, v byte navrhovateľky nebol od septembra 2014, navrhovateľka mala 5.000,- eur, pričom požaduje od povinného výživné. V rodinnom dome v Krškanoch býva povinný sám, nemá príjem ani vlastné živobytie, pomáhajú mu deti, musel si zobrať pôžičku, preto žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť.

23. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

24. Podľa § 71 ods. 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

28. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva, zaniká rozvodom alebo smrťou jedného z manželov, zásadne trvá počas celého trvania manželstva. Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, pričom ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah takým spôsobom, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká a prihliadne pritom na starostlivosť o domácnosť. Požiadavka, aby manželia mali v zásade rovnakú životnú úroveň je odôvodnená ich rovným postavením v právach a povinnostiach, ktoré vyplývajú z inštitútu manželského zväzku. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi je základným vyjadrením manželskej ekonomickej solidarity. Konanie o výživné na manželku možno začať len na návrh a možno ho priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

29. Účastníci ako manželia nežijú v spoločnej domácnosti od 5. januára 2015, kedy sa povinný odsťahoval do spoločného domu v H., navrhovateľka zostala bývať v trojizbovom bezbariérovom byte v Bratislave, od tejto doby manželia neobnovili manželské spolužitie, povinný si neplní vyživovaciu povinnosť voči manželke dobrovoľne, na tunajšom súde je podaný návrh na rozvod manželstva účastníkov, vec je vedená pod sp. zn. 16Pc 7/2016 ktorá nie je rozhodnutá ani právoplatne skončená.

30. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliadol na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Súd pri rozhodovaní vychádzal z odôvodnených potrieb navrhovateľky pozostávajúcich z poplatkov za byt 277,85 eur, elektrickú energiu 38,- eur, internet 17,90 eur, poistenia na pohrebné 18,10 eur, ktoré predstavujú 351,85 eur mesačne. Ďalej z ročných výdavkov 3.600,- eur za stravovanie, lieky hygienické potreby, drobné opravy, ktoré predstavujú 300,- eur mesačne. Z ročných výdavkov za postenie auta 282,38 eur, daň za byt 19,30 eur, daň za garáž 16,50 eur, poplatok do fondu opráv za garáž 70,80 eur spolu 388,98 eur. Odôvodnené potreby navrhovateľky predstavovali v roku 2015 sumu 8.211,18 eur, mesačne 684,26 eur. Okrem toho navrhovateľka na základe dohody s manželom zaplatila dve splátky za kúpu bytu spolu celkom 1.814,98 eur, ktoré v roku 2016 zaplatí povinný. V roku 2015 mala navrhovateľka mesačne príjem z invalidného dôchodku 329,70 eur, peňažných príspevkov 51,48 eur, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť 23,30 eur, vianočného príspevku 1x ročne 76,62 eur, z dohody o pracovnej činnosti 1.116,- eur, z dedičského konania 1.359,90 eur, od manžela 536,- eur, z vyplatenia podielových listov 4.985,66 eur, čo celkom predstavuje 12.927,94 eur ročne.

31. Odôvodnené potreby povinného pozostávali z mesačných výdavkov na vodné a stočné 5,- eur, elektrickú energiu 17,23 eur, poistenia na pohrebné 21,40 eur, internet 10,- eur, na stravovanie 240,- eur, hygienické potreby 30,- eur, lieky 20,- eur, naftu 40,- eur ošatenie 20,- eur, z ročných výdavkov v sume 1.068,81 eur za dodávku plynu 964,- eur, poistenia domu 77,- eur, daň za dom a pozemok 14,56 eur, poplatok za komunálny odpad 13,25 eur. Odôvodnené potreby povinného v roku 2015 predstavovali sumu 5.912,37 eur, mesačne vo výške 492,69 eur. V roku 2015 mal povinný príjem z invalidného dôchodku mesačne 422,50 eur, z výberu finančných prostriedkov z vkladnej knižky 2.356,82 eur, čo celkom predstavuje 7.426,82 eur. V konaní mal súd preukázané, že povinný nemá iný príjem, pomáhajú mu príležitostne deti, zobral si úver v Poštovej banke, a.s., mesačne platí splátky vo výške 122,- eur. Vychádzajúc z uvedených skutočností invalidný dôchodok povinného mu nepostačuje ani na jeho mesačné odôvodnené potreby.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že životná úroveň navrhovateľky nie je nižšia ako životná úroveň povinného, ktorý s ohľadom na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery nie je schopný navrhovateľke poskytovať výživné. Zásada rovnakej životnej úrovne platí predovšetkým vtedy, ak žijú obaja manželia v spoločnej domácnosti, nie je ale vylúčené, aby v niektorých prípadoch bolo od tejto zásady rovnakej životnej úrovne upustené, napríklad vtedy, ak ide o rozhárané manželstvo, keď manželia spolu nežijú a nemajú záujem o vedenie spoločnej domácnosti a o spolužitie v manželstve, preto zásada rovnakej životnej úrovne neznamena mechanickú rovnosť medzi manželmi, ktorú je možné zistiť len zo spoločných príjmov a vykonať porovnanie ale je potrebné prihliadnuť na konkrétnu mieru potrieb a spôsob života každého z manželov. Obidvaja účastníci konania sú dôchodcovia, poberajú invalidný dôchodok, v podstate majú rovnaký mesačný príjem, platia výdavky spojené s bývaním, s prihliadnutím na materiálne a sociálne zázemie oboch účastníkov nemožno mať za to, že by životná úroveň jedného z nich bola vyššia ako druhého, pričom súd nezistil taký nepomer, ktorý by opodstatňoval uloženie vyživovacej povinnosti pre odporcu voči navrhovateľke. Z vyššie uvedených právnych a skutkových dôvodov súd návrh v celom rozsahu zamietol.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP podľa, ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.